Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 11 listopada 1931 r. Nr. 82.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,54 zł. Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy: 0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według umowy.

Bolszewizm może się załamać w ciągu kilku tygodni.

Rosja nie ma czem płacić swych długów. — Czy Francja ma spieszyć z ratunkiem.

Paryż, 7 listopada. Dzisiejsze „Figaro" oraz „Ami du Peuple" podnoszą alarm z powodu pogłosek, że Francja gotowa byłaby bezpośrednio dopomóc Sowietom w ich katastrofalnej sytuacji finansowej.

„Figaro" zaznacza, że zobowiązania Sowietów płatne przed upływem br. przedstawiają się według raportu sowieckiego jak następuje: Rosja winna jest 535 mil. marek Niemcom, 225 mil. dolarów Anglji, 150 mil. dolarów Stanom Zjednoczonym, czyli razem 12.6 miljardów franków, podczas kiedy cały zapas złota Banku Rosyjskiego wynosi tylko 1.4 miljarda, t. j. niewiele więcej, niż $^1/_{10}$ powyższej sumy;

Prasa Coty'ego stwierdza, że jeżeli Rosja nie uzyska pomocy od Francji, a stara się o prawo zdyskontowania swych weksli w Paryżu i Brukseli, to w ciągu najbliższych tygodni załamać się może cały ustrój sowiecki, ratując w ten sposób świat przed groźną zmorą bolszewizmu.

—0—

Rosja gotowa do rokowań o pakt o nieagresji z Polską.

Przemówienie Mołotowa.

W piątek wieczór wygłosił przewodniczący rady komisarzy ludowych Unji sowieckiej, Mołotow, wielką mowę o politycznej i gospodarczej sytuacji Unji sowieckiej.

Mołotow oświadczył, że rząd Unji sowieckiej jest zainteresowany w utrzymaniu pokoju w Europie i w Azji. Rząd rosyjski poczynił nowe kroki, by pokój umocnić, a to przez układy o nieagresji. Kroki te nie przyniosły jednak dotychczas wielkich wyników. Rząd sowiecki chce przez te układy zabezpieczyć się od nowych wojen i wszelkie kwestje sporne pragnie załatwiać na drodze pokojowej.

Propozycje polskiego ministra spr. zagr. Zaleskiego w kierunku zawarcia rosyjsko-polskiego paktu o nieagresji, rząd przyjmuje do wiadomości i spodziewa się, że rząd będzie gotów podjąć wnet rokowania w tej sprawie.

Odnośnie do rosyjsko-francuskiego układu o nieagresji oświadczył Mołotow, że rosyjsko-francuski układ został we wrześniu parafowany, jednak dalsze rokowania są jeszcze w toku. Rząd rosyjski jest gotów zawrzeć takie układy także z innymi krajami.

—0—

W obliczu unieruchomienia 60 procent hut na Górnym Śląsku.

Na odbytem we Wiedniu posiedzeniu członków zarządu i Rad nadzorczych Katowickiej Spółki Akcyjnej i Zjednoczonych hut Królewskiej i Laury, uchwalono wbrew, pierwotnym pogłoskom projekt unieruchomienia 60 proc. zakładów w hutnictwie oraz reorganizacji wymienionych przedsiębiorstw.

Następstwem tej uchwały będzie redukcja 7000 hutników oraz 660 urzędników na Górnym Śląsku. Urzędnikom już wypowiedziano pracę, zaś robotnikom wypowiedzenia mają być doręczone w najbliższych dniach.

Realizację powyższej uchwały uważać należy za ciężki cios dla śląskiego życia gospodarczego, gdyż skutki odbiją się nietylko w samem hutnictwie i górnictwie, lecz również w dziedzinie handlu, przemysłu i rzemiosła wszystkich innych gałęzi.

Śląski urząd wojewódzki oficjalnie został zawiadomiony o uchwałach koncernu w przedmiocie masowych redukcyj. Prasa omawia szeroko powyższe redukcje, które odbiją się głośnem echem na Górnym Śląsku i wyraża ubolewanie, że nie znalazły się środki finansowe, któreby umożliwiły podtrzymanie ruchu w tych hutach w dotychczasowych ramach.

Wynik emigracji robotników rolnych z Polski do Niemiec.

Zapotrzebowanie rąk roboczych do pracy na roli w Niemczech ulega systematycznemu z roku na rok zmniejszeniu: gdy w ostatnich latach osiągało jeszcze liczbę 120.000 osób, w roku ubiegłym około 75.000, w rb. już tylko około 38.000.

Gwałtowne kurczenie się rynku pracy w Niemczech dla polskich robotników rolnych nie jest objawem przejściowym, a stanowi proces gwałtownego zanikania t. zw. obieżysastwa, wywołany odpowiednią polityką władz niemieckich, dążących do uniezależnienia rolnictwa od zagranicznej siły roboczej, a przedewszystkiem siły polskiej. Dziś jest rzeczą prawie pewną, że najbliższe lata muszą przynieść zanik emigracji sezonowej do Niemiec: przestanie ona istnieć lub zostanie zredukowana do cyfry bardzo małej.

Zwinięcie 23 szkół w Berlinie.

Rada szkolna w. Berlina powzięła w dniu wczorajszym uchwałę w sprawie doraźnego zwinięcia tamże 23 miejskich szkół powszechnych z tem, że młodzież tych zakładów przydzielona zostanie do odpowiednich zakładów w najbliższem sąsiedztwie.

Rozstrzygnęły o tem względy oszczędnościowe, jakoteż fakt znacznego ubytku młodzieży w szkołach. Liczba uczniów 225 tysięcy przed wojną spadła obecnie do 125 tysięcy, a więc niemal o połowę, a wedle wykazów statystycz. za ostatnie 10 lat, oczekiwać należy w Berlinie, podobnie, jak w całych Niemczech, dalszego zmniejszenia się tej liczby.

Uwolnione budynki szkolne przeznaczone zostaną na inne cele, względnie oddane zostaną specjalnym szkołom zawodowym, które własnych pomieszczeń nie mają, a za które gmina opłaca czynsz w budynkach prywatnych, co stanowi wydatek przeszło 1 miljon mk. rocznie.

Zasady opinji Związku Izb Przemysłowo-Handlowych o projekcie nowej taryfy celnej.

W opinjach swych o projekcie nowej taryfy celnej Związek Izb Przemysłowo-Handlowych stara się ściśle przestrzegać zasady racjonalnego wzajemnego ustosunkowania stawek celnych, wychodząc z założenia, że cło ma przedewszystkiem za zadanie osłabić wpływ zagranicznej konkurencji w zakresie takich produktów, których wytwórczość krajowa jest rozwinięta i może zaspakajać zapotrzebowanie na rynku wewnętrznym, a nawet konkurować na rynkach zagranicznych. Stąd też płynie tendencja w w kierunku obniżenia poziomu ochrony celnej na takie artykuły, które w kraju albo wcale nie są wytwarzane, albo też produkowane w niedostatecznej ilości i jakości, wobec czego zniżka ich cen wpłynąć może na obniżenie kosztów produkcji, w której wytwory te odgrywają ważną rolę.

Manifestacja Reichsbanneru.

W Altenburgu (Turyngja) odbyła się w niedzielę wielka manifestacja „Reichsbanneru". W przemówieniach okolicznościowych poddano ostrej krytyce program Hitlera i zjazd opozycji prawicowej w Harzburgu. W lipcu 1932 r. spotkamy się wszyscy — mówił jeden z czołowych przywódców — w Wejmarze pod hasłem: „Dla rozsądku i prawdy, jedności i zwycięstwa zasad republikańskich oraz demokracji światowej."

W zjeździe brało udział blisko 10 tysięcy (w tem 7 tys. umundurowanych członków związku republikańskiego i tysiączne rzesze publiczności. Obywatelstwo miasta z burmistrzem na czele entuzjastycznie przyjmowało manifestantów.

Simmonds o korytarzu.

Nowy Jork. PAT. Frank Simmonds w liście, wystosowanym do redakcji „Herald Tribune", omawia obszernie sprawę Pomorza polskiego zaznaczając, iż dwukrotnie w ostatnich 3 latach był na terytorjum „korytarza", jako gość Polski oraz Niemiec.

Simmonds stwierdza, iż obszar „korytarza" zabrany Polsce w pierwszym rozbiorze, zamieszkały jest przez zgórą 900.000 polaków, 175.000 kaszubów, bardziej zbliżonych djalektem do polaków, niż prowansalczycy do francuzów, oraz mniejszość 200.000 niemców. Przed r. 1919 kaszubi zawsze wybierali polskich posłów do Reichstagu.

Rewizja Traktatu Wersalskiego oznaczałaby oddanie Niemcom przeszło 1 mil. mniejszości słowiańskich, co wobec 20 miljonów polaków, zamieszkujących obszar Rzeczypospolitej, oznaczałoby 5% ogółu ludności. Przenosząc te stosunki na grunt Stanów Zjednoczonych, procent ten wynosiłby tam 6 miljonów, każdy zaś zrozumie, iż żaden rząd Stanów Zjednoczonych nigdyby nie uczynił na rzecz Kanady lub Meksyku takiej ofiary dla sprawy pokoju.

Omyłka sen. Boraha polega na tem, iż nie rozumie on, że sprawa zależy od 20 miljonów polaków, Francja zaś niema tu nic do powiedzenia, gdyż polacy bronić będą do ostateczności obecnych granic. Niemcy uzbrojone mogłyby Polskę pobić, nie można jednak zapominać, iż Polska posiada armję, złożoną z 300.000 żołnierzy i może zmobilizować ich miljon.

Wobec pewnika, iż Polska będzie walczyła, bez względu na to czy będzie izolowana czy też popierana, jasnem jest, iż Francja nie może pozwolić na pobicie Polski, podobnie, jak Anglja nie mogła pozwolić na pobicie Francji w r. 1914.

Rozmawiałem — zaznacza Simmonds — z przedstawicielami wszystkich sfer ludności polskiej i przekonałem się o niewzruszonem polskiem postanowieniu bronienia staru posiadania. Podobne oświadczenie słyszałem i w Niemczech. Francja ma do wyboru: albo poprzeć Polskę, albo zachować neutralność. Polska w tym wypadku nie jest satelitą Francji, ale bezpieczeństwo Francji zależy od istnienia potężnej Polski.

Procesy polskie na Łotwie.

W dniu 17 listopada w letgalskim sądzie apelacyjnym rozpatrywane będą trzy sprawy 65 Polaków, skazanych przez sąd w Szubach po trzy miesiące aresztu za śpiewy w kościele w języku polskim(!)

Do rozprawy Związku Polaków w Łotwie, wyznaczonej, jak wiadomo, na dzień 12 bm., zawezwano 10 świadków oskarżenia i obrony.

Święto 13 rocznicy Niepodległości Państwa Polskiego.

W dniu dzisiejszym Państwo Polskie święci rocznicę doniosłego i wiekopomnego wydarzenia historycznego, a jest niem cud zmartwychwstania Polski a odzyskania dla niej Niepodległości politycznej, państwowej i gospodarczej. Wśród wolnych narodów stanęła do olbrzymiego dzieła dziejowego w Europie Polska wolna, Polska silna świadomością narodową, miłością Ojczyzny i szlachetności. Polska z 1000 letnią przeszłością i ogromnym dorobkiem kulturalnym wielu pokoleń. Zjednoczona z ziem 3 zaborów wyposażona w własny brzeg morski lecz zniszczona zawieruchą wojenną, w głęboką wiarę w przyszłość kładzie wytrwale podwaliny pod cywilizacyjny rozwój Państwa, dokonuje dzieł chlubnych na każdym polu życia narodowego, tworzy silny organizm państwowy i gospodarczy.

Wola narodu jest wielka, moc wewnętrzna krzepnie, potęga Polski rośnie a z nią radość i chwała narodu. Godnie uczcić rocznicę tego wspaniałego aktu dziejowego jest naszym świętym obowiązkiem. Wzywa się przeto do zbiorowego i solidarnego wzięcia udziału w obchodzie. Całe społeczeństwo winno stanąć jak jeden mąż, by zamanifestować swe uczucie narodowe, dać wyraz gorącemu przywiązaniu do Wolnej i Niepodległej Polski oraz wierze w żywotną siłę narodowa. Na znak tej radości miasto powinno przybrać w dniu tym odświętny wygląd i nie powinno być ani jednego domu na którym nie powiewałby sztandar państwowy. Program obchodu. O godz. 9,45 rano uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym z okolicznościowem kazaniem, które wygłosi ks. prof. Bednorz. Przed nabożeństwem zbiórka wszystkich organizacji i szkół na Placu Wolności o godz. 9,15 rano. Odmarsz do kościoła w następującym porządku: Orkiestra kolejowa, reprezentanci władz, kolejarze, Sokół, Powstańcy, Hallerczycy, Straż Pożarna, Pocztowcy Bractwo Strzeleckie, Harcerze, Szkoła Górnicza, Szkoła Rolnicza, Tow. Polek Tow. Śpiewu Mickiewicz, Gimnazjum Żeńskie, Gimnazjum Męskie, Seminarjum Nauczycielskie. Gimnazjum mniejszości Szkoła powszechna żeńska, Szkoła powszechna męska, Szkoła Handlowa, Szkoła Zawodowa Żeńska, szkoły mniejszości, cechy. Po nabożeństwie ustawienie się defilady na ul. Gliwickiej, Starotarnowickiej, Parkowej i Lublinieckiej, bezpośrednio za wojskiem i organizacjami półwojskowemi w porządku ustalonym powyżej. Wieczorem o godz. 19,30 uroczysta akademja na sali Domu Ludowego z programem muzykalno wokalnym.

Okolicznościowe przemówienie wygłosi p. prof. Kotajny. Wstęp: pierwsze 6 rzędów miejsc po 1.-zł. reszta po 50 gr. Miejsca dla stojących bezpłatnie.

Loterja fantowa.

Tow. Pań Miłosierdzia św Wincentego á Paulo podaje do wiadomości, że loterja fantowa odbędzie się w niedzielę dnia 15 bm. w kawiarni „Silesia". PP. Tow. Wincentego á Paulo, które jeszcze fantu nie przesłały, uprasza się o łaskawe przesłanie tych do p. Skowronowej, Ogrodowa 2, lub też do Księgarni Śląskiej, gdzie fanty będą wystawione. Czysty zysk przeznacza się na urządzenie gwiazdki dla biednych i uprasza się obywatelstwo o łaskawe poparcie tej akcji.

Zredukowany. Komornik sądowy p. Macura otrzymał wypowiedzenie. Z dniem 31 bm. opuszcza swe dotychczasowe stanowisko. Jego rejon podzielony zostanie pomiędzy dwuch pozostałych komorników.

—o—

Kobiety mogą tak wiele!...

„Głodnego nakarmić, nagiego przyodziać". Nigdy te przykazania czynnej miłości nie były tak palące, jak teraz właśnie, kiedy wiele rodzin dotkniętych kryzysem gospodarczym pozostaje niejednokrotnie bez najmniejszego zaopatrzenia w środki żywności i ciepłą odzież na zimę.

Do Was powinien przemówić ten przejmujący głos ludzkiego nieszczęścia kobiety polskie! Przecież nawet obce narody od dawna sławiły cnotę kobiet polskich. Czyż nie o Was powiedział jeden z niemieckich poetów: „a teraz panowie uchylcie czoła, bo mowa o Polkach, które są aniołami ziemi". Niechże te słowa nie będą czczą pochwalą, wrażliwego poety! Przecież kobiety mogą tak wiele! Szczególnie do tych się to odnosi, które los obdarzył wszystkim, o czem zamarzyć można: pieszczone, psute przez najbliższych, otoczone zbytkiem, pomyślcie o tych których nadejście zimy nie zwiastuje salonowych triumfów w salach balowych, lecz zimno z braku opału i ciepłego ubrania. To co się dało z siebie bliźniemu w jakiejkolwiek bądź formie obróci się na pożytek dającemu, gdyż jest niezniszczalne. Flirty, stroje, podróże nie dadzą takiej czystej radości, jak czynienie ludziom dobra.

Wtem miejscu mógłby ktoś zarzucić, że nie bierze się pod uwagę ogólnego kryzysu, który dolknął wszystkie sfery. To prawda, że wszystkim jest ciężko, ale każdy w miarę możności choć cokolwiek zrobić powinien. „Ziarnko do ziarnka a zbierze się miarka", jak mówi przysłowie. Nie mijajcie więc obojętnie kwestarzy, składajcie ofiary ze swej pracy! Są i inne drogi, jeśli kto woli pracować w ukryciu. Zaproście jakie biedne dziecko na codzienny obiad, podzielcie się łyżką strawy z biednym maleństwem! Zajmujcie się dziećmi ze swojego domu, przecież trochę mleka i chleba każdy może posłać bez wielkiego uszczerbku.

Przeróbcie dla nich cóś ze swych ubrań. Znamy panie, które własnemi rękami szyją odzież i bieliznę dla biednych.

Gdy zobaczycie dziecko biegnące po chłodzie bosemi nożynami zapytujcie się o adres i sprawdziwszy istotną nędzę, złożcie na buciki. Pomyślcie zwłaszcza o rodzinach zredukowanych urzędników, którym ambicja nie pozwala uciekać do jałmużny publicznej, los ich jest bardzo ciężki. Mają większe potrzeby kulturalne i zbyt mało sił do pracy fizycznej.

Sposobów załagodzenia powsz. niedoli jest mnóstwo, niech każdy obierze sposób dla siebie najwygodniejszy, bo każdy musi ponieść cząstkę ciężarów. Pamiętajmy o zasadzie: „Dwa razy daje kto prędko daje!"

Zadanie i cele spisu ludności

Upłynęło już 10 lat od ostatniego powszechnego spisu ludności Rzplitej, zorganizowanego we wrześniu 1921 r. Był to pierwszy spis w niepodległej Polsce. Przeprowadzono go w okresie, gdy granice państwa nie były ostatecznie ustalone, nie objął on Wileńszczyzny, tworzącej wówczas odrębną jednostkę Litwy Środkowej, jak również i Górnego Śląska, będącego jeszcze terenem spornym, rządzonym przez międzysojuszniczą Komisję Plebiscytową. W okresie tym Polska nie posiadała jeszcze odpowiednio zorganizowanego aparatu administracyjnego. Miasta i wioski nasze były wówczas zniszczone, gospodarstwa rolne zrujnowane, a wielotysięczne rzesze ludności wygnane zawieruchą wojenną, nie zdążyły jeszcze powrócić do kraju.

Spis w 1921 r. ze względów najzupełniej zrozumiałych musiał mieć braki, które jednak są drobnostką w porównaniu do wielkiego zadania, jakie niezaprzeczalnie spełnił.

Obecnie Polskę obowiązuje międzynarodowa umowa, w myśl której każde z państw przeprowadzą powszechne spisy ludności w przerwach 10-letnich a zatem rok bieżący jest ostatnim, w którym masi ny spis przeprowadzić. Chodzi tu o możność porównywania danych statystycznych na terenie międzynarodowym, stąd nie może być zbyt wielkich odchyleń w terminach spisów w poszczególnych państwach.

W bieżącym roku mimo ciężkich warunków gospodarczych kraju, związanych z przesileniem ogólno-światowym sejm rozumiejąc potrzebę i znaczenie spisu, jednomyślnie uchwalił jego przeprowadzenie. Ta zgodna uchwała sejmu świadczy dostatecznie o ważności i konieczności spisu.

W ciągu 10 lat ostatnich nastąpiły ogromne zmiany we wszystkich dziedzinach życia państwowego. Przedewszystkiem linja granic Państwa została ostatecznie wytoczona. Uchodźcy wojenni, którzy w wielkiej liczbie opuścili kraj — powrócili do swych siedzib a jednocześnie przyrost naturalny spowodował znaczne powiększenie ludności.

Celem spisu jest ustalenie cyfr. Nie jest to sprawa czysto teoretyczna - lecz przeciwnie znajduje się w ścisłym związku z życiem gospodarczym kraju, np. Polska posiadająca wspólną granicę celną z Gdańskiem przeprowadza rozliczenie celne w stosunku do liczby mieszkańców obu terytorjów. Wskutek tego, że dotychczasowe urzędowe dane są przestarzałe i niekompletne, gdyż podają cyfrę ludności Polski o parę miljonów niższą od stanu faktycznego, podczas kiedy Gdańsk posiada liczby swej ludności najnowsze, bo pochodzące z roku 1929. Państwo nasze ponosi duże straty przy obrachunkach.

Nietylko jednak ściśle gospodarcze dane przemawiają, za potrzebą przeprowadzenia spisu. Bez cyfr osiągniętych tą drogą niepodobna byłoby wogóle racjonalnie kierować nawą państwową. Rozwój szkolnictwa powszechnego i budowa szkół opierać się musi na dokładnych liczbach dzieci, które rok rocznie po dojściu do odpowiedniego roku będą napływać. Racjonalne rozplanowanie akcji budowlanej musi wziąć za podstawę zaludnienia mieszkań i stan budynków. Wejrzenie w strukturę zawodową społeczeństwa da możność zorjentowania się w nasyceniu rynku pracy, a co za tem idzie racjonalne kierowanie szkolnictwem zawodowem czy też wyższem. Wszystkich tych wiadomości dostarczyć może jedynie spis ludności.

Bez przesady twierdzić można, że niema dziedziny życia państwowego którаby nie wymagała jako podwaliny cyfr statystycznych.

To też mimo, że spis ludności połączony jest ze znacznemi wydatkami i ogromem dodatkowej pracy administracji Państwa Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 2 września rb. zarządziła przeprowadzenie drugiego powszechnego spisu w bieżącym roku. Za najdogodniejszy dzień spisu uznano 9-ty grudnia 1931 roku, w którym każdy obywatel powinien spełnić swój obowiązek.

Dur brzuszny.

W ostatnim czasie mamy niestety w naszej miejscowości ponownie aż 2 wypadki zachorzeń na dur brzuszny do zanotowania i mianowicie przy ul. Powstańców 36 oraz Nakielskiej 26. Cierpienie zdradza się wystąpieniem wysokiej gorączki, dreszczy, bólu głowy i zamroczeń. Zalecamy ostrożność oraz zastosowanie się do porad lekarskich. (Patrz Nowiny z 6 września rb.)

Nowy skład. Już w czwartek bież. tygodnia otwiera się w tut. miejscowości przy ul. Krakowskiej pierwszorzędny magazyn obuwia, największej w Europie fabryki „Bata". Firma Bata jest to najsłynniejsza obecnie fabryka obuwia w całej Europie. Zaleca się odwiedzić nowy skład, gdyż jak nam kierownik tego składu oświadcza, posiada on wielki wybór różnych gatunków obuwia i co najważniejsze pierwszej jakości oraz po cenach znacznie zniżonych.

Pogłoski o podwyższeniu kosztów sądowych. W prasie pojawiły się pogłoski o projektowanej podwyżce kosztów sądowych. Szczegóły projektu trzymane są na razie w tajemnicy. Pociągnie to za sobą, iż ludność mniej procesować się będzie, co znaczy, iż ogólny obrót uzyskany z kosztów sądowych się nie powiększy lecz zmniejszy. Dalsze skutki tego będą redukcje personelu a więc powiększenie armji bezrobotnych. Postępowanie takie z pewnością nie jest po kupiecku.

Święto Młodzieży.

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej obchodzi w niedzielę dnia 15 listopada br. ku czci św. Stanisława Kostki tegoroczne Święto Młodzieży, poprzedzone dwudniowemi rekolekcjami dla całej młodzieży pozaszkolnej, wygłoszone przez ks. Rocza z Zakładu Ojców Kamiljanów.

Rekolekcje odbędą się w czwartek 12 i piątek 13 bm. o godz. 20-tej w tut. kościele parafjalnym. Program na niedzielę. O godz. 8-mej zbiórka Młodzieży w Ognisku S. M. P. przy ul. Henkla 1, poczem wymarsz na nabożeństwo, o godz. 8,30 uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym, podczas którego Młodzież przystąpi wspólnie do Stołu Pańskiego. Kazanie wygłosi były kapelan wojskowy ks. Dr. Pachnicki. O godz. 10-tej wymarsz do Domu Ludowego na wspólne śniadanie. Podczas śniadania odbędzie się uroczyste zebranie z przyjęciem nowych członków a przedtem wspólna fotografja. Wieczorem o godz. 19,30 akademja na sali Domu Ludowego z przedstawieniem teatralnem. Na pokrycie kosztów pobierane będzie wstępne od 50 gr. do 1,50 zł.

Monte Carlo.

Tarnowskie Góry to małe miasteczko, sensacyj jednak nigdy nie brak. Zawsze znalezą się osoby, które starają się ludność tut. czemś zaciekawić. Od dłuższego czasu już stara się pewien młody gość, noszący dawniej za dnia, obecnie w porze nocnej monokl, swojem postępowaniem nietylko nam zaimponować, ale stara się przedewszystkiem założyć w tut. miejscowości kasyno dla gry hazardowej ala Monte-Carlo. Po długotrwałych, całonocnych pertraktacjach w różnych kawiarenkach i po odbytej praktyce w grę „Pocker" proceder ten chciał „sądownie zarejestrować". Policja się na to jednak nie zgodziła — zajęła karty pokkerskie oraz dość poważną kwotę pieniężną. (Proponujemy gotówkę ślawić dla dyspozycji kuchni miejskiej bezrobotnych). Mamy nadzieję, iż policja tą sprawę nie puści kantem, albowiem na temat tego kasyna ala Monte Carlo, w niemieckiej kawiarence, od długiego czasu i zanadto dużo się mówi. Znana jest wszystkim ta spelunka gry, która przeklinana będzie przez żony, których mężowie tam setki a nawet tysiące złotych już stracili. (Oczywiście niektórzy też wygrali). Będziemy czekali na wynik dochodzeń policyjnych. Sprawę tą z oka nie puścimy. O wyniku dochodzeń policyjnych jak również i sądowych szczegółowo doniesimy.

Proces p. Lenartowicz c/a Huta Strzybnica.

Wczoraj odbyła się przed tut. Wydziałem S. O. rozprawa w przedmiocie aresztu położonego na wniosek p. Lenartowicza na zapasach ołowiu Polskiej Huty Skarbowej Ołowiu i Srebra w Strzybnicy. W wyniku rozprawy której wnioskodawcę zastępował p. adwokat Ćwikliński, przeciwniczkę wniosku p. adwokat Wojtyna z Tarn. Gór, — sąd wyrokiem uchylił zarządzony areszt w 2/3 t. j. w odniesieniu do sumy 106,930 zł. Co do reszty sąd wydaną poprzednio uchwałę aresztową zatwierdził wychodząc z założenia, iż uwiarygodniono że p. Lenartowicz w wysokości 54,563 ma pretensję do Huty tudzież że obecne niekorzystne położenie Polskiej Huty w Strzybnicy uzasadnia uwzględnienie wniosku o areszt do 1/3 sumy zapodanej.

Zebranie Chrześc. Dem. W ubiegłą niedzielę odbyło się na sali Hotelu pod Lipami zebranie delegatów pow. tarnog. Chrześcijańskiej Demokracji. Zebranie zagaił prezes p. poseł Dr. Hager, omawiając sprawy organizacyjne w tut. powiecie. Również potępił p. poseł Dr. Hager wystąpienie Sen. Boraha w spra-

P naczelnik Jonda złożył w naszej Redakcji na rzecz Pow. Kom. Nies. Pom. Bezrob. kwotę 20-zł. i prosi temsamem p. inspektora Liberskiego z Spółki Brackiej o kontynuowanie łańcucha.

---

wie korytarza pomorskiego, gdyż podobne wystąpienia pobudzają instytuty zaborcze Niemiec a zamach na nasze granice spowodować musiałby wojnę gdyż w obronie tychże stanie cały naród polski. Na wniosek posła Dr. Hagera uchwalono rezolucję przeciw insynuacjom senatora ameryk. Boraha. Następnie przemawiał poseł Dr. Tempka z Król. Huty. referując sprawy organizacyjne partjiChrześcij. Demokracji i obecnej sytuacji politycznej. Rzeczowe wywody p. posła Dra Tempki nagrodzono oklaskami. Po omówieniu spraw organizacyjnych zebranie zamknięto o godz. 18,15.

Zebranie Związku Byłych Marynarzy odbędzie się w sobotę o godz. 19-tej w lokalu p. Janego. O liczny udział uprasza Zarząd.

Projekt zmniejszenia wynagrodzenia samorządów za pobieranie podatków. Ministerstwo Skarbu przedłożyło Sejmowi projekt ustawy w sprawie obniżenia z 5 proc. na 4 proc. wynagrodzenia, przypadającego magistratom i wydziałom powiatowym sejmików za czynności, związane z wymiarem poborem i ściąganiem podatku od nieruchomości w gminach miejskich i wiejskich. Według projektu samorządy mają otrzymać 4 proc. za swą pracę zarówno z tytułu pobranego podatku, jak odsetek i kar za zwłokę. Koszty zaś i opłaty egzekucyjne z tytułu przymusowo ściągniętego podatku samorządy będą pobierały na rachunek własny. W uzasadnieniu projektu Ministerstwo Skarbu stwierdza, że samorządy nie będą pokrzywdzone, gdyż ich dochody z tego źródła nie zmniejszą się lecz wrosną wobec wniesionego do Sejmu projektu ustawy o podwyższeniu stawki podatku od nieruchomości z 7 proc. na 10 proc.

Sprawozdanie
dotyczące miejskich kuchen bezrobotnych za miesiąc październik 1931 r.

Dochody z subwencji wojewódzkiej . . . . 400,00 zł.
Rozchody według zestawienia 3040.71 zł.
zatem zapłacił Magist. . . 2640,71 zł.
z własnych funduszów
porcji jadła wydano w ciągu miesiąca . . . . 21080 l.

Jeden litr zupy kosztował zatem przeciętnie 14 i pół gr.

Równocześnie naprowadza się, że dotąd dla miejskich kuchen bezrobotnych ofiarowano:
fa. Rudolf Fleiszer 40 f. kiełbasy paszt.
„ Brzostowski 25 f. skwarek
p. Fr. Kretschmer 22 bochenków a 5 f.
p. H. Siedner 21 „ a 5 f.
p. Dombek 10 centn. ziemn. jadalnych
Inspekcja leśna ks. Donnersmarcka 1 jslenia, zaś od 1 XI. 1931 r zobowiązał się Wolny Cech Piekarzy udzielić każdy piątek bezpłatnie 25 bochenków chleba a 5 funtów.

Oprócz tego ofiarował powyższy Cech 200,00 zł. dla miejskich kuchen bezrobotnych.

Manifestacja w obronie Pomorza. W sobotę o godz. 18-tej odbył się na sali Domu Ludowego manifestacyjny wiec jako protest przec. wystąpieniu ameryk. sen.Boraha. Wiec ten zagaił prezes ZOKZ. p. aptekarz Bogdany, poczem oddał głos do krótkiego referatu p. Ważgowskiemu. Odczytaną rezolucję protestacyjną jednomyślnie przyjęto. Z ubolewaniem należało stwierdzić, iż nie wszyscy urzędnicy brali w tym akcie protestacyjnym udział. Na tego rodzaju germanofilskie występki Borahów itp. niewolno nam naszej stanąć musimy wszyscy bez wyjątku Polacy jak jeden mąż i dać parobkom niemieckim w Ameryce należytą odprawę. Na wystąpienie Sen. Boraha musimy wszyscy odpowiedzieć solidarnie. Nigdy nie dopuścimy do jakichkolwiek dyskusyj na temat rewizji naszych granic a wszelkie dążenia w tym kierunku potrafimy odeprzeć i siłą.

Porządek nabożeństw kościelnych. od 12 listopada do 15 listopada 1931 r.
Czwartek o godz. 6,15 za zmarł. pokrew. Sobczyk i rodz. Bieniok; o godz. 7 za d. śp. Józefy Webs i rodz, z obuch stron; o godz. 8 za Wendelina Franca (niem.)
Piątek o godz. 6,15 za zmarłych starzyków i pokrew. (niem.), o godz. 7,30 za zmarłych z Bractwa Serca Jezusowego (niem.).
Sobota o godz. 6,15 Za d. śp. Franciszka Rędziocha, o godz. 7,30 za zmarł. z Stow. Matek Chrześc. (niem.),
Niedziela o godz. 6,45 W int. róży 61 p. Jadwigi Bienkowej, o godz. 8,30 na cześć św. Stanisława Kostki w int. Młodz. Polsk., o godz. 10 za żyjących z Różańca (niem.), o godz. 11,30 Parafjalna.

Z pow. Tarn. Gór.

Repty Nowe. Tow. św. Wincentego à Paulo w Reptach Nowych urządziło w niedzielę dnia 8 XI br. przedstawienie amatorskie p.t. „Dzwon św.Jadwigi" oraz humoreska „Polowanie na męża" przy przepełnionej sali tak miejscową inteligencją jako też obywatelami.

Czysty dochód w wysokości 200-zł. został przeznaczony na gwiazdkę dla najbiedniejszych z Rept Nowych.

Buchacz — Rojca

z działalności „Towarzystwa niesienia pomocy najbiedniejszym".

Od dłuższego czasu daje się zauważyć żywą działalność wyżej wspomnianego Towarzystwa na rzecz bezrobotnych. W ubiegłą sobotę Tow. urządziło w sali kasyna kopalni Radzionków nader miłą herbatkę, która przyniosła znaczny dochód w wysokości tysiąca złotych. Powyższą kwotę oraz mnóstwo zebranych darów bądź w gotówce, bądź w naturze Komitet złożony z Pań i Panów pod przewodnictwem p. dyr. Leonharda w najbliższym czasie rozdzieli między najbiedniejszych. Zaznaczyć należy, że dzięki osobistej współpracy oraz całkowitego oddania się dla dobra sprawy społecznej W. Państwa Dyrektorstwa Leonhardów, praca w tym kierunku postępuje stale naprzód.

Przy każdej sposobności daje się zauważyć stałe ożywienie życia towarzyskiego, oraz miły stosunek Dyrekcji i Urzędników kopalni w stosunku do górników, którzy ten stan umią należycie ocenić. W dziale gospodarczym, finansowym i technicznym tego Tow. znaczny wysiłek położyli: W. Pani Mayserowa, W. Pani Dr. Pietrzykowska oraz sekretarz Pan Gabrisch, którzy w zapale swego poświęcenia nie szczędzą ani czasu ani trudu, by tylko móc przyjść z jak największą pomocą dla bezrobotnych.

Stały. obserwator.

SZARLEJ — W. PIEKARY

W niedzielę, dnia 8. XI. br. Tow. Spiewu „Wanda" urządziło swój coroczny wieczór pieśni urozmaicony występami chorów z Szarleja i Brzezin oraz odegraniem sztuk teatr. p. t. „Fatalna szafa" i „Papugi naszej babuni". Zarząd „Wandy" dobrze zorganizował tenże wieczór, albowiem sala po brzegi była przepełnioną. Amatorowie wywiązali się ze swych ról zadawalająco. Na specjalne podkreślenie zasługuje babunia, która się świetnie z swojej roli wywiązała.

Dnia 8. XI. br. o godz. 14,15 odbyło się zebranie Gen. Federacji Pracy filji W. Piekary. Zebranie zagaił prezes p. Młodzik, który po odczytaniu ostat. protokółu referował o firmach na kop., które zatrudniają robotników nie płacąc im zarobku według taryfy. Uchwalono rezolucję następującej treści: My zebrani członkowie Gen. Fed. Pracy żądamy przez główny Zarząd G. F. P. usunięcia prac kop., gdyż firmy są usposobienia niem. i karczą robotnika polskiego.

Odp. redaktor na Szarlej i Wielkie Piekary Górecki Henryk w Szarleju.

Podatek wojskowy.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 24 sierpnia 1931 poz. 697 Dz. U. wprowadzono nowe przepisy dotyczące podatku wojskowego.

Odnośnie do tego podatku nasuwają się przedewszystkiem dwa pytania, które wymagają odpowiedzi:

Kto jest obowiązany opłacać podatek wojskowy?

Podatek wojskowy winni opłacać zasadniczo, t. j. o ile nie są wyjątkowo zwolnieni od opłaty (co do zwolnień patrz dalszy ustęp).

I. Przeniesieni do rezerwy w myśl art. 60 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, t. j. poborowi, którzy posiadając warunki do odroczenia służby wojskowej z art. 57 punkt 1, 2 wymienionej ustawy (jedyni żywiciele rodzin, właściciele odziedziczonych gospodarstw rolnych) przeniesieni zostali do rezerwy, po przesłużeniu 5 miesięcy.

II. Uznani przy poborze:
a) za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią lub bez broni (art. 38 C. D. ustawy o pow. obow. wojsk.):
b) za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ustawy o pow. obow. wojsk.).

III. Uznani w czasie odbywania czynnej służby wojskowej:
1) na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji szpitalnej:
a) za zdolnych do służby wojskowej tylko w pospolitem ruszeniu (art. 38 C. D. ustawy o pow. obow. wojsk.).
b) za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ustawy o pow. obow. wojsk.).
a to w obu wypadkach (pod a, b), jeśli obniżenie ich zdolności fizycznej nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową;
2) w drodze rewizji przez wojskowo-lekarskie komisje rewizyjne.
a) za zdolnych do służby wojskowej tylko w pospolitym ruszeniu (art. 38 C. D. ustawy o pow. obow. wojsk.).
b) za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ust. o pow. obow. wojsk.).
a to w obu wypadkach (pod a, b), jeśli nie przesłużyli czynnie, więcej jak 3 miesięcy kalendarzowych, a obniżenie ich zdolności fizycznej nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Kto jest zwolniony od obowiązku opłacania podatku wojskowego.

A) Wogóle zwolnieni od obowiązku opłacania podatku wojskowego są:
1) Ci, którzy nie należą do tych kategorji, jakie wymieniono wyżej pod I—III.
2) Z pośród osób wymienionych wyżej pod I—III, obowiązanych zasadniczo do opłacania podatku wojskowego:
a) utrzymywani kosztem samorządu gminnego, lub dobroczynności publicznej.
b) uznani za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ustawy o pow. obow. wojsk.), i niezdolni zarazem ani do pracy fizycznej, ani umysłowej, jeżeli nie osiągają dochodu, podlegającego państw. podatkowi dochodowemu.
3) Ci, którzy w czasie mobilizacji wstąpili ochotniczo do wojska lub marynarki wojennej, jeżeli następnie zostaną uznani:
a) za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią lub bez broni (art. 38 C. D. ustawy o pow. obow. wojsk).
b) za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ustawy o pow. obow. wojsk.), a to ze względu na czas przesłużony czynnie we wojsk.

B) W poszczególnym roku podatkowym zwolnieni od obowiązku opłacania podatku wojskowego są:
1) Ci z pośród uznanych przy poborze za zdolnych do służby wojskowej i przeniesionych w myśl art. ‚60 ustęp 2 o pow. obow. wojsk. do rezerwy (patrz wyżej pod I.), którzy w myśl art. 81 wymienionej ustawy (na podstawie zarządzenia Ministra Spraw Wojsk. z powodu mobilizacji lub dla bezpieczeństwa Państwa) w danym roku podatkowym odbywali ćwiczenia wojskowe, lub służbę wojskową.
2) Ci z pośród uznanych przy poborze za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią lub bez broni (art. 38 C. D. ustawy o pow. obow. wojsk.), którzy w myśl art. 84 wymienionej ustawy (na podstawie zarządzenia Ministra Spraw Wojsk. z powodu mobilizacji lub dla bezpieczeństwa Państwa) w danym roku podatkowym odbywali służbę wojskową.
3) Ci z pośród osób obowiązanych zasadniczo do opłacania podatku wojsk. którzy w myśl art. 46 ust. o pow. obow. wojsk. (tj. na podstawie zarządzenia Ministra Spraw Wojsk. z powodu wybuchu wojny, mobilizacji, lub dla interesu obrony Państwa) powołani zostali do służby pomocniczej, jeśli nie są już zwolnieni całkowicie od podatku w myśl zasad przytoczonych pod A.
4) Ci z pośród osób obowiązanych zasadniczo do opłacania podatku wojskowego, którzy przed poborem ukończyli conajmniej jeden stopień przysposobienia wojskowego i po poborze w danym roku podatkowym conajmniej przez 6 miesięcy brali nadal czynny udział w pracy przysposobienia wojskowego.
5) Ci z pośród osób obowiązanych zasadniczo do opłacania podatku wojskowego, którzy jako pracownicy bezrobotni są zarejestrowani w państwowych urzędach pośrednictwa pracy i którzy w tym okresie pozostawali bez pracy przynajmniej 2 miesiące, a pozatem nie osiągają dochodu, podlegającego państw. podatkowi dochodowemu.

Za poczynioną p. Ochmanow Tarn. Góry, ul. Krakowska **obraz** niniejszem przepraszam.

Janik, Tarn. Góry

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.